

Татарстан Республикасы ЗАКОНЫ

**Татарстан Республикасы территориясендә энергияне сак тоту
həm energetika nətiжəlelegēn arpttyru turynnda**

Татарстан Республикасы
Дəүлəт Советы тарафыннан
2012 елның 21 июнендей
кабул ителде

1 статья. Гомуми нигезлəмəлəр

1. Элеге Закон Татарстан Республикасы территориясендә энергияне сак тоту həm energetika nətiжəlelegēn arpttyru өлкəсендəге мənəsəbətlərне жайга сала.

2. Элеге Законда кулланыла торган тəп тəшenчələr "Энергияне сак тоту həm energetika nətiжəlelegēn arpttyru turynnda həm Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзgəreshlər kertü хакында" 2009 елның 23 ноябрендəge 261-ФЗ номерлы Федераль закондагы (алга таба – Федераль закон) мəgъnəsəndə кулланыла.

3. Энергияне сак тоту həm energetika nətiжəlelegēn arpttyru өлкəсендəge мənəsəbətlərне жайга салуның хокукый нигезен Федераль закон, бүтən федераль законнар, Россия Федерациясенең алар нигезендə кабул ителə торган башка норматив хокукый актлары, əлеге Закон, Татарстан Республикасы законнары həm бүтən норматив хокукый актлары, энергияне сак тоту həm energetika nətiжəlelegēn arpttyru өлкəсендəge муниципаль норматив хокукый актлар тəшkil итə.

2 статья. Энергияне сак тоту həm energetika nətiжəlelegēn arpttyru өлкəсендə Татарстан Республикасы дəүлəт хакимиите органнары həm җирле үzidarə органнары вəkalətlərə

1. Энергияне сак тоту həm energetika nətiжəlelegēn arpttyru өлкəсендə Татарстан Республикасы Дəүлəт Советы вəkalətlərenə tūbəndəgelər керə:

1) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә законнар белән җайга салу;

2) Татарстан Республикасы территориясендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә законнар үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

3) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә бүтән вәкаләтләрне законнар нигезендә гамәлгә ашыру.

2. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә Татарстан Республикасы Президенты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) дәүләт сәясәтен үткәрү һәм Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары эшчәнлегенең төп юнәлешләрен билгеләү;

2) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә дәүләт идарәсен гамәлгә ашырырга вәкаләтле Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнарын ачыкланган тәртиптә билгеләү;

3) Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнарының Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең бүтән органнары белән эшчәнлеген координацияләүне тәэммин итү, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнарының федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, жирле үзидарә органнары һәм ижтимагый берләшмәләр белән үзара мөнәсәбәтләрен Россия Федерациясе законнары нигезендә оештыру;

4) бүтән вәкаләтләрне законнар нигезендә гамәлгә ашыру.

3. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) Татарстан Республикасы территориясендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә дәүләт сәясәтен үткәрудә катнашу;

2) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә республика программаларын раслау;

3) күпфатирлы йорттагы урыннар милекчеләренең гомуми мәлкәтенә карата энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру буенча мәжбүри чаралар исемлеген билгеләү;

4) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә республика программалары үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру;

5) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә бүтән вәкаләтләрне законнар нигезендә гамәлгә ашыру.

4. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә дәүләт идарәсен гамәлгә ашырырга вәкаләтле Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә республика программаларын эшләү һәм аларны тормышка ашыруны тәэмин итү;

2) федераль законнар һәм Россия Федерациясенең бүтән норматив хокукий актлары белән мәжбүрилеге билгеләнгән, шулай ук энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендәге республика программасында каралган энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын Татарстан Республикасы территориясендә мәгълүмат яғыннан тәэмин итү;

3) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын координацияләү һәм Татарстан Республикасының дәүләт учреждениеләре, дәүләт унитар предприятиеләре тарафыннан аларның үткәрелүен тикшереп тору;

4) Татарстан Республикасы территориясендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турындагы законнар таләпләренең үтәлешен республика дәүләт тикшереп торуын гамәлгә ашыру;

5) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә бүтән вәкаләтләрне законнар нигезендә гамәлгә ашыру.

5. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә бәяләрне (тарифларны) дәүләт җайга салуын гамәлгә ашыруга вәкаләтле Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) җайга салына торган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыручы оешмаларның товарларына, хезмәт күрсәтүләренә бәяләр (тарифлар) Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органы тарафыннан билгеләнгән очракта, мондый оешмаларның энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендәге программаларына карата таләпләр кую;

2) кулланучылар өчен энергетика ресурсларына бәяләр (тарифлар) Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары тарафыннан җайга салынган очракта, мондый ресурсларны халық тарафыннан куллануның социаль нормаларын билгеләү;

3) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә бүтән вәкаләтләрне законнар нигезендә гамәлгә ашыру.

6. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә муниципаль программалар эшләү һәм аларны тормышка ашыру;

2) товарларына, хезмәт күрсәтүләренә бәяләр (тарифлар) жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнергә тиешле коммуналь комплекс оешмаларының энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендәге программаларына карата таләпләр билгеләү;

3) федераль законнар, Россия Федерациясенең бүтән норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасының бүтән норматив хокукий актлары белән мәҗбүрилеге билгеләнгән, шулай ук энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендәге муниципаль программада караплан энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын мәгълүмат ягыннан тәэммин итү;

4) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын координацияләү һәм муниципаль учреждениеләр, муниципаль унитар предприятиеләр тарафыннан аларның үткәрелүен тикшереп тору.

3 статья. Татарстан Республикасы территориясендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә дәүләт ярдәменең төп юнәлешләре һәм рәвешләре

1. Татарстан Республикасы территориясендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә дәүләт ярдәме түбәндәгә төп юнәлешләр буенча гамәлгә ашырыла:

1) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә Татарстан Республикасының инвестицияләр жәлеп итүчәнлеген арттыру;

2) энергетика сервисы шартнамәләрен (контрактларын) куллануны пропагандау;

3) югары энергетика нәтижәлелегенә ия объектлар, технологияләр эшләүдә һәм куллануда булышлык итү;

4) югары класслы энергетика нәтижәлелегенә ия купфатирлы йортлар төзүдә булышлык итү;

5) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендәге, аерым алганда, энергияне сак тотуның һәм энергетика нәтижәлелеген арттыруның максатчан иң югары күрсәткечләренә ирешү күздә тотыла торган муниципаль программаларга ярдәм күрсәтү;

6) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә товарлар һәм хезмәт күрсәтүләр базарын үстерүне стимуллаштыру;

7) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә белем бирү эшчәнлеген һәм энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларына мәгълүмат яғыннан ярдәм күрсәтүне гамәлгә ашыруга булышлык итү;

8) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турындағы гамәлдәге законнарда каралган бүтән юнәлешләр.

2. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә инвестиция эшчәнлегенә дәүләт ярдәме салымнар һәм жыемнар турында законнарда каралган стимуллаштыру характеристындағы гамәлләрне кулланып, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә инвестиция эшчәнлеген башкару, инвестиция проектларын тормышка ашыру өчен Россия кредит оешмаларыннан алынган кредитлар, заемнар буенча процентлар түләүгә чыгымнар өлешен каплау юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4 статья. Татарстан Республикасы территориясендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру гамәлләрен мәгълүмат яғыннан тәэммин итү

Татарстан Республикасы территориясендә энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чараларын мәгълүмат яғыннан тәэммин итү дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органдары һәм жирле үзидарә органдары тарафыннан дайми рәвештә түбәндәге юллар белән башкарылырга тиеш:

1) физик затларның Федераль законда билгеләнгән хокуклары һәм бурычлары турында, торак йортлар милекчеләренә, күпфатирлы йортлардагы урыннар милекчеләренә, күпфатирлы йортларны карап тоту өчен жаваплы затларга карата куелган таләпләр хакында һәм Федераль закондагы бүтән таләпләр турында мәгълүмат таратуны тәэммин итү;

2) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән тәртиптә социаль реклама таратуны тәэммин итү;

3) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендәге республика һәм муниципаль программаларны һәм аларны тормышка ашыру барышы турында массакуләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгару;

4) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру чаралары һәм ысууллары турында, энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә, шул исәптән чит илләрдә, ирешелгән аерым казанышлар һәм бу өлкәдәге

бүтән мәһим мәгълүмат хакында массакүләм мәгълүмат чараларында тематик телега радиотапшырулар, мәгълүмати-агарту программаларын таратуны оештыру;

5) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендә дәүләт мәгълүмат системасына кертелгән мәгълүматны “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникацияләр чeltәрендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының рәсми сайtlарына урнаштыру һәм аны Россия Федерациясе Хөкүмәте раслаган кагыйдәләр нигезендә кимендә кварталга бер тапкыр яңарту;

6) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турында законнар нигезендә бүтән гамәлләрне башкару.

5 статья. Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендәге чараларны финанслау

Энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендәге чараларны финанслау энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру өлкәсендәге республика программаларын гамәлгә ашыру кысаларында киләсе финанс елына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законында каралган күләмнәрдә, шулай ук Россия Федерациясе законнарында тыелмаган бүтән чыганаклар исәбеннән гамәлгә ашырыла.

6 статья. Элеге Законның үз көченә керүе

Элеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Президенты

Казан, Кремль
2012 елның, 14 июле
№ 49-ТРЗ

Р.Н. Миңнеханов